

Styrdokument
Dokumenttyp: Riktlinjer
Beslutat av: Kommunstyrelsen
Fastställsedatum inkl. dnr: 2025-11-05, §205, KSAMU.2024.7
Gäller för: Enheten ekonomiskt bistånd
Ansvarig: Enhetschef för enheten ekonomiskt bistånd
Revideras: Vart 4:e år alt. vid behov
Följs upp: Enheten ekonomiskt bistånd

Riktlinjer Enheten för ekonomiskt bistånd

2025-10-10

Innehållsförteckning

1	Information	3
2	Barnkonsekvensanalys	3
3	Boende	3
4	Hushållsel och vatten	4
5	Extra tillägg CSN.....	4
6	Cykel.....	5
7	Färdtjänst.....	5
8	Hemförsäkring.....	5
9	Rekreation.....	5
10	Spädbarnsutrustning.....	5
11	Tandvård.....	5
12	Glasögon.....	6
13	Hemutrustning	6
14	Dator/smartphone.....	7
15	Föräldralediga	7
16	Sparande	7
17	KAA, kommunala aktivitetskravet	8
18	Studerande grundskolenivå.....	8
19	Fickpeng	8
20	Bil.....	9
21	Frånvaro.....	9
22	Inflyttning i kommunen.....	9
23	Begravning	9
24	Bilaga I	11

I Information

Riktlinjer för Enheten för ekonomiskt bistånd i Gislaveds kommun. Dessa ska ses som ett komplement till vissa delar i Socialstyrelsens Handbok för ekonomiskt bistånd. Ekonomiskt bistånd – handbok för socialtjänsten. Riktlinjer och Handbok är ett stöd för arbetet inom verksamhetsområdet ekonomiskt bistånd och utgår från Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2013:1) om ekonomiskt bistånd. Senaste version av SOSFS 2013:1 Socialstyrelsens allmänna råd om ekonomiskt bistånd - Socialstyrelsen

Riktlinjerna avser att ge vägledning vid bedömning av biståndsbehovet i det enskilda ärendet. Riktlinjerna får inte uppfattas som en absolut gräns för att få bistånd eller inte. Den enskildes situation kan motivera såväl lägre som högre belopp än vad riktlinjerna anger.

2 Barnkonsekvensanalys

En barnkonsekvensanalys ska göras när ett beslut får påtagliga konsekvenser för ett barn. Exempelvis vid hyres-elskulder, bostadslöshet, matpengar. Särskilt viktigt är detta i frågor där det kan anses vara extra angeläget att bevaka barnets intressen. Socialstyrelsen och Länsstyrelsen använder barns boende, hälsa, fritid och umgänge med föräldrar som främsta faktorer. En barnkonsekvensanalys kan också göras när en familj under lång tid varit beroende av försörjningsstöd. Vid en barnkonsekvensanalys ska barnkonventionen beaktas.

3 Boende

Utgångspunkten vid bedömningen av skälig boendekostnad bör vara vad en låginkomsttagare på orten normalt har möjlighet att kosta på sig. Om nämnden bedömer att den enskildes boendekostnad inte kan anses som skälig, bör den faktiska boendekostnaden vanligtvis godtas under en övergångstid och bör normalt inte understiga fyra månader (skäligt rådrum) räknat från det att den enskilde informerats om förhållandet. Om andrahandskontrakt inte är godkänt av hyresvärd/hyresbolag har den enskilde normalt inte rätt till bostadsbidrag. Ett preliminärt bostadsbidrag ska beräknas via uträkning av bostadsbidrag på försäkringskassan. Beloppet ska beräknas som fiktiv inkomst av bostadsbidrag.

Personen ska enligt folkbokföringslagen vara folkbokförd på den aktuella adressen där han/hon bor inneboende.

För personer som saknar permanent bostad bör den faktiska boendekostnaden inkludera kostnader för magasinering av egna tillhörigheter under skälig tid, maximalt 6 månader.

Hyra för garage och bilplats ingår inte i godtagbar bostadskostnad.

Kostnad för bredband bör beaktas som en godtagbar kostnad. Kostnaden för bredband varierar beroende på bolag, det anses dock skäligt att bedöma att en godtagbar kostnad kan uppgå till ett belopp om max 300 kr i månaden. (Bredband ingår i hyreskostnaden för Gislavedhus kunder).

Avgift för hyresgästföreningen ingår inte i skälig levnadsnivå.

Skäliga boendekostnader utifrån hushållstyp

Hushållstyp	Max boendekostnad inkl värme
Hushåll utan barn	5 300 kr
1-2 vuxna + 1 barn	6 890 kr
1-2 vuxna + 2 barn	6 890 kr
1-2 vuxna + 3 barn	9 010 kr
1-2 vuxna + 4 barn	9 010 kr
1-2 vuxna + 5 barn	9 540 kr

4 Hushållsel och vatten

Skäliga kostnader för hushållsel och vatten godtas. Enligt Konsumentverket är förbrukning av hushållsel per månad beräknad utifrån antal personer i hushållet. Enligt Hyresgästföreningen är förbrukning av kall- och varmvatten beräknad utifrån storlek på lägenheten.

Bedömning av skälig förbrukning gällande hushållsel utgår från antal kwh per månad och inte utifrån kostnaden för nät eller handel. Vi använder Konsumentverkets beräkningar gällande skälig förbrukning.

Vi använder Hyresgästföreningens beräkningar vid bedömning av skälig förbrukning av varmvatten.

5 Extra tillägg CSN

Ungdomar kan söka och erhålla ett extra tillägg till studiebidraget som är grundat på föräldrarnas inkomst.

Det extra tillägget beviljas med 285-855:-/månad. Extra tillägg beviljas för studier på gymnasieskola, folkhögskola, Komvux etc.

Ungdomar som erhåller extra tillägget beviljas inte bistånd till cykel, studentmössa, kläder vid studentexamen, glasögon etc.

6 Cykel

Bistånd till cykel kan beviljas vid avsaknad av allmänna kommunikationer vid arbetsresor. Maximal kostnad 2,5 % av prisbasbeloppet

Vid särskild prövning kan cykel beviljas till barn med max 1.3% av prisbasbeloppet. I regel ingår det i posten Lek och fritid. Observera: Bistånd till cykel för ungdomar som är beviljade extra studiestödet genom CSN beviljas inte.

7 Färdtjänst

Ev. reducering av färdtjänstkostnaden ska undersökas. Åtta resor i månaden (avser ej arbets- och sjukresor) bedöms som skäligt.

8 Hemförsäkring

Premie för hemförsäkring utan tillägg betraktas som en godtagbar kostnad om den är skälig. Möjligheten till månadsinbetalning av hemförsäkring vid kortvarigt socialbidragsbehov bör nyttjas. Den enskilde fårsjälva kontakta sitt försäkringsbolag och begära fakturering månadsvis. Maxkostnad per månad: 100 kr. Ungdom ingår i föräldrarnas hemförsäkring.

9 Rekreation

Nämnden bör ge ekonomiskt bistånd till skäliga kostnader för rekreation, om det finns särskilda skäl.

Bistånd kan beviljas med högst 1,6 % av basbeloppet per barn och år.

10 Spädbarnsutrustning

I samband med barns födelse bör beaktas att behovet av nödvändig spädbarnsutrustning tillgodoses. Vid prövning bör undersökas vilken utrustning som redan finns. Möjligheter att låna utrustning och att inköpa begagnat skall i första hand prövas. Bistånd kan beviljas med högst 10 % av prisbasbeloppet. Jämför priser på Blocket, Gislavedstorget, second hand etc.

Vid ansökan om syskon/tvilling vagn ska ev. befintlig vagn först säljas och därefter beviljas mellanskillnaden.

11 Tandvård

Nämnden bör ge ekonomiskt bistånd till skäliga kostnader för nödvändig tandvård.

Undersökning och behandling vid akuta besvär betraktas som akut tandvård och är en godtagbar kostnad.

Bistånd bör beviljas i en sådan omfattning att den enskilde blir besvärsfri och att behovet av en förnyad behandling inte blir större än nödvändigt. (Delegationsnivå max 12 % av prisbasbeloppet för socialsekreterare) Om kostnadsförslag beviljas ska detta kommuniceras till sökanden och det är sökanden som ska faktureras av tandläkare. Även om bedömningen görs att kostnaden är skälig kan avslag meddelas eftersom nämnden inte kan överblicka eventuella kommande inkomster och sökanden hänvisas till att söka månadsvis.

12 Glasögon

Skäliga kostnader för glasögon bör beviljas i de fall behovet styrkts av legitimerad optiker eller läkare.

Vid ansökan om bistånd till glasögon skall kostnadsförslag inhämtas.

Kostnader för undersökning, standardbågar och glas enligt grundstandard godkänns. Utgångspunkt vid beslut om socialbidrag till glasögon bör vara de lågprispaket eller liknande som numera erbjuds hos de flesta optiker.

I de fall bistånd beviljas för båge och glas separat, får kostnaden för båge uppgå till högst

2 % av prisbasbeloppet och för glas oberoende av kostnad enligt ordination.

Kostnad avseende extrabehandlingar som antireflex, antirep, hård yta, toning etc. godtas inte.

När det gäller enbart läsglasögon kan dessa inköpas för en billig penning på varuhus och bensinmackar.

Om den enskilde behöver nya glasögon på grund av olycksfall – kolla om försäkring finns. Möjligheter till bidrag genom landstinget skall undersökas. Om kostnadsförslag beviljas ska detta kommuniceras till sökanden och det är sökanden som ska faktureras av optiker.

13 Hemutrustning

Nämnden bör ge ekonomiskt bistånd till behövlig hemutrustning, om det finns särskilda skäl. Hembesök skall ske i samband med utredning av behov av hemutrustning.

Möjligheterna till anskaffande av begagnad hemutrustning skall alltid övervägas, i synnerhet beträffande dyrare möbler.

Bedömningen av den enskildes framtida ekonomi är viktig. I de fall hjälpbehovet kan beräknas vara kortvarig skall hjälp beviljas med de delar av hemutrustning som är absolut nödvändig för livsuppehållet.

Maximal kostnad är 12 % av prisbasbeloppet för vuxna samt 5,5 % för varje tillkommande hushållsmedlem.

Maximal kostnad är 10% av prisbasbeloppet för ungdomar.

Nämnden bör ge ekonomiskt bistånd till hemutrustning utan villkor om att särskilda inköpsställen ska användas, om det inte finns särskilda skäl för det.

I4 Dator/smartphone

Kammarrätten anser att kostnad för dator alternativt en smartphone med internetuppkoppling bör ingå i en hemutrustning. Funktionerna på en smartphone kan jämföras med en dator. HDF anser att biståndssökande inte ska behöva utföra ärenden av integritetskänslig natur på offentliga datorer.

Vid bedömning av behovet av dator med internetuppkoppling bör nämnden särskilt ta hänsyn till behoven hos barn och ungdomar som går i skolan.

I Gislaveds kommun tillhandahåller skolan läsplattor och bärbara datorer då behov av detta finns för skolarbetet.

Kostnad för dator alternativt smartphone beviljas om behovet inte kan tillgodoses på annat sätt efter en individuell bedömning. Hänsyn ska tas till behovet av Bank-id.

Maxkostnad för en enkel smartphone är 1000 kr. Maxkostnad för en enkel dator är 2000 kr.

I5 Föräldralediga

När barnet är fött ska föräldrapenning begäras för 7 dagar/vecka.

Den enskilde har rätt att spara 28 dagar (4 veckor) fram till det år föräldrapenning senast kan tas ut. Om det är två vuxna i hushållet får de tillsammans spara 28 dagar.

Den som inte vårdar barnet bör skriva över sina dagar till den förälder som är hemma med barnet.

Föräldrarna ska ansöka om barnomsorgsplats 6 månader innan önskat placeringsdatum. Från ett års ålder ska barnet ha barnomsorgsplats. Föräldrarna får inte tacka nej till anvisad plats. Arbetssökning behöver påbörjas innan föräldraledigheten avslutas.

Om barnet har växelvis boende ska barnomsorgsfakturan delas och vardera förälder betalar sin del av barnomsorgsavgiften utifrån de inkomster som vardera förälder anmält till kommunen.

I6 Sparande

Ensamkommande barn bör kunna ha sparade medel om 15 % av prisbasbeloppet på sitt bankkonto när de fyllt 18 år. Om ensamkommande barn ansöker om livsföring i övrigt (cykel, glasögon etc.) ska de sparade medlen användas till detta.

Barns tillgångar får endast användas för barnets behov, ett mindre sparbelopp accepteras. Barn bör kunna ha sparade medel upp till 15 % av

basbeloppet utan att detta påverkar försörjningsstödet. Om sparmedel förts över på barn i samband med eller strax före en ansökan om ekonomiskt bistånd är gåvan inte att anses som fullbordad, varför tillgångarna kan användas till försörjning av övriga familjemedlemmar. Om tillgångar inte är omedelbart tillgängliga bör skäligt rådrum ges. Underårigs tillgångar, som föräldrarna inte har möjlighet att förfoga över, bör inte påverka en förälders rätt till försörjningsstöd. Detta gäller till exempel bankmedel som står under överförmyndarens kontroll, om överförmyndaren inte ger sitt samtycke till uttag.

17 KAA, kommunala aktivitetskravet

Föräldrars underhållsskyldighet upphör när barnet fyllt 18 år. Går barnet i skolan efter denna tidpunkt, är föräldrarna underhållsskyldiga under den tid som skolgången pågår, dock längst intill dess barnet fyller 21 år. Till skolgång räknas studier i grundskolan, gymnasieskolan och annan jämförlig grundutbildning.

Praktikplats som anordnas enligt lagen om kommunernas ansvar för ungdomar (KAA) anses jämställt med annan jämförlig grundutbildning då den utgör påbyggnad eller alternativ till andra linjer i gymnasieskolan.

18 Studerande grundskolenivå

Socialbidrag kan utgå som komplement till studiestöd för vuxenstuderande på grundskolenivå. För att socialbidrag ska utgå måste följande villkor vara uppfyllda:

Den sökande är arbetslös vid studiernas påbörjande och en samlad bedömning visar begränsade möjligheter att erhålla ett arbete utan den aktuella utbildningen. Annan arbetsmarknadsåtgärd är ej aktuell. Den sökande uppbär högsta möjliga studiestöd, som den sökande är berättigad till, dock ej återbetalningspliktig lånedel.

För sökande, vars studier omfattar både grundskole- och gymnasienivå är grundregeln att merparten av studierna måste avse grundskoleämnena för att socialbidrag ska beviljas.

Kostnad för litteratur räknas som godtagbar kostnad för sökande som uppfyller grundvillkoret.

19 Fickpeng

Personer, som vistas i hem för vård eller boende, sjukhus eller liknande kan ha rätt till försörjningsstöd för att täcka kostnader och behov, som inte ingår i vården. Utgångspunkten vid beräkningen av den enskildes behov är riksnormen men denna reduceras med de kostnader som den enskilde inte har eller kostnader som ingår i vården. I regel beviljas bistånd enligt

riksnormen till kläder/skor, lek och fritid, hälsa och hygien samt viss kostnad för telefon och inköp av dagstidning etc. Maximalt belopp 3,4 % av prisbasbeloppet.

20 Bil

Bilnehav skall betraktas som en realiserbar tillgång i det fall värdet på fordonet överstiger 10 000 kr. En individuell prövning måste dock göras innan man kräver att bilen avyttras. I denna prövning skall bland annat ingå en bedömning av bistanndsbehovets längd. Föreligger inte behov av bil (i det fall bilen överstiger värde om 10 000kr) anses den vara en lätt realiserbar tillgång varför rådrum om en månad meddelas för försäljning och beloppet beräknas som inkomst.

21 Frånvaro

Vid ogiltig frånvaro från t.ex. SFI, praktik, insatser från arbetsmarknadscoach etc., sker avdrag om 100:-/dag.

Om klienten deltar i halvdagsaktivitet och uteblir från denna sker även avdrag om 100: -/dag.

Vid upprepad ogiltig frånvaro eller flera frånvarodagar under en månad (mer än 8 dagar) ska avslag meddelas på de personliga kostnaderna för den person som inte bidrar till sin försörjning efter förmåga. Om det fortfarande är upprepad frånvaro kommande månad meddelas helt avslag för hela hushållet.

22 Inflyttning i kommunen

Då en sökande, som har för avsikt att flytta till kommunen ansöker om bistånd här ska ansökan avslås eftersom sökanden inte har sin vistelse i kommunen.

Information kan lämnas om vilka hyresvärdar som finns i kommunen men det är sökanden själv som har ansvar för anskaffandet av bostad.

Om sökanden har valt ett boende med för hög kostnad kan avslag ske direkt på det belopp som överstiger skälig boendekostnad. Inget rådrum behövs.

23 Begravning

Om dödsboet avser att ansöka om ekonomiskt bistånd till begravningskostnader ska kontakt tas med Försörjningsstödsenheten innan begravning beställs hos Begravningsbyrå så att dödsbodelägare kan få information om skäliga kostnader för en enkel och värdig begravning. I annat fall finns risk att dödsbodelägare själva får stå för hela eller delar av begravningskostnaden.

Begravningskostnader skall i första hand täckas av tillgångarna i dödsboet. För att säkerställa vilka tillgångar som finns begär enheten för Ekonomiskt bistånd bl.a. in underlag som styrker att en dödsboanmälan har gjorts alt. underlag från utförd bouppteckning. Begravningskostnaderna går före alla andra kostnader som kan belasta dödsboet, t.ex. obetald hyra, hushållsel, telefon eller kostnader för utflyttning och städning av bostaden. Rätten till bistånd bedöms utifrån dödsboets ekonomiska situation och inte dödsbodelägarernas. Om den avlidne gett bort eller sålt tillgångar till en dödsbodelägare förmånligt strax före dödsfallet är detta skäl till att göra avsteg från denna princip. Tidsgränsen bör bestämmas utifrån situationen i det enskilda fallet. Hur tillgångarna i dödsboet är värderade ska också uppmärksammas för att man ska kunna göra en bedömning av hur mycket av begravningskostnaderna som kan täckas av dödsboets tillgångar. Försäkringar som faller ut kan vara en tillgång i dödsboet. I en förälders försörjningsskyldighet ligger även ett ansvar att efter förmåga stå för kostnaderna för ett barns begravning.

Om dödsboet saknar tillgångar helt eller delvis, ska nämnden ge ekonomiskt bistånd som möjliggör en enkel och värdig begravning. Skälig kostnad för en enkel och värdig begravning inklusive gravsten skall i normalfallet inte överstiga ett halvt prisbasbelopp.

Skäliga kostnader för begravning och gravsten med inskription fördelas enligt följande:

- Begravning 35 % av ett prisbasbelopp.
- Gravsten, med inskription, 15 % av ett prisbasbelopp.

Utifrån ovanstående skäliga kostnader ansvarar dödsboet självt för att prioritera fördelningen av utgifterna.

Beslut avseende begravningskostnader prövas först enligt Sol 12:1. Därefter kan Nämnden även pröva ansökan om begravningskostnaden enligt SoL 12:2 om det finns skäl för det. Har ekonomisk hjälp lämnats i annat fall än som avses i 12:1 § får nämnden återkräva hjälpen, om den har getts under villkor om återbetalning. Dödsboet får därmed vid beslut enligt SoL 12:2 skriftligt besked om att i de fall det finns försäkringar eller om det finns återbäring på inbetalad skatt, som kan täcka begravningskostnaderna helt eller delvis, skall beviljat ekonomiskt bistånd återbetalas till Nämnden. Delegerad beslutanderätt omfattar kostnader upp till prisbasbeloppet för Enhetschef.

24 Bilaga I

Belopp enligt prisbasbelopp 2025: 58 800 kr

Barnvagn (1.57 %)	923kr
Barns sparmedel (15 %)	8 820kr
Begravningskostnader totalt (50%)	29 400kr
Begravning (35%)	20 580kr
Cykel (2.5%)	1 470kr
Cykel barn (1.3 %)	764kr
Dammsugare (1,13 %)	664kr
Flyttkostnad (12 %)	7 056kr
Fickpengar (vid institutionsplacering vuxna) (3.4 %)	1 999kr
Glasögonbåge (2 %)	1 176kr
Gravsten (15 %)	8 820kr
Hemutrustning (en vuxen) (12 %)	7 056kr
Hemutrustning tillkommande hushållsmedlem (5,5 %)	3 234kr
Hemutrustning (ungdom) (10%)	5 880kr
Kosttillägg (maxkostnad) (1 %)	588kr
Köksbord (0,9 %)	529kr
Köksstol (0,011 %)	65kr
Rekreation (1,6 %)	941kr
Soffa (1,8%)	1 058kr
Spädbarnsutrustning (10 %)	5 880kr
Studentmössa (1,1 %)	647kr
Säng (inkl. bäddutrustning) (2,7 %)	1 588kr
Tandvård (12 %)	7 056kr
TV (1,8 %)	1 058kr

(Observera om studenten har inkomst av extra studiestöd ska det först utredas om det extra studiestödet kan finansiera kostnaderna för studenten)

Om billigare alternativ finns gäller detta i första hand.